

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Bērnu Nolaupīšana, Ko Veic Vecāki](#) > [Croatia](#)

Likumīga pārceļšanās uz ārzemēm ar bērniem

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādos apstākļos viens vecāks var likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti bez otra vecāka piekrišanas?

Attiecībā uz nosacījumiem, ar kādiem viens no vecākiem var likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti bez otra vecāka piekrišanas, ir jānošķir šādas situācijas:

a) vecāks, ar kuru bērns dzīvo kopā, vēlas likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti, un

b) vecāks, ar kuru bērns nedzīvo kopā, bet ar kuru bērnam ir personīgas attiecības, vēlas likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti.

a) Vecāks, ar kuru kopā bērns dzīvo pēc šķiršanās, sava bērna ikdienas aizgādības ietvaros var likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti (piemēram, vienas dienas ceļojumā) ar nosacījumu, ka tas neapdraud otra vecāka tiesības uzturēt personīgas attiecības ar bērnu, kā paredzēts 95. un 119. pantā Ģimenes tiesību likumā (*Obiteljski zakon*) (*Narodne Novine (NN)*; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 103/15 un 98/19, 47/20, 49/23 — Horvātijas Republikas Konstitucionālās tiesas lēmums (*Ustavni sud Republike Hrvatske*) un 156/2023). Neatkarīgi no tā, vai vecāki aizgādību īsteno kopīgi, vai to īsteno tikai viens no vecākiem, katram no viņiem ir tiesības neatkarīgi pieņemt ar bērnu saistītus ikdienas lēmumus, kad bērns dzīvo pie viņiem (Ģimenes tiesību likuma 110. pants). Ja pēc šķiršanās vecāki aizgādību īsteno kopīgi (Ģimenes tiesību likuma 104. pants), bērnam svarīgi lēmumi ir jāpieņem pēc abpusējas vienošanās (Ģimenes tiesību likuma 108. pants). Ņemot vērā to, ka īslaicīga došanās uz citu valsti (piemēram, vienas dienas ceļojumā) nemainīs bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu, tā nav iekļauta bērna būtisko individuālo tiesību izsmeļošā uzskaitījumā, kas minēts Ģimenes tiesību likuma 100. pantā, tāpēc attiecīgi jāpiemēro Ģimenes tiesību likuma 99. panta 2. punkts. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad vecāks, ar kuru kopā pēc šķiršanās bērns dzīvo, aizgādību daļēji īsteno viens (Ģimenes tiesību likuma 105. pants). Tomēr, ja vecāks, ar kuru kopā pēc šķiršanās bērns dzīvo, uz tiesas rīkojuma pamata aizgādību pilnībā īsteno viens, šim vecākam nebūs vajadzīga otra vecāka piekrišana, lai īslaicīgi dotos ar bērnu uz citu valsti (Ģimenes tiesību likuma 105. panta 5. punkts).

b) Ja vecāks, ar kuru kopā pēc šķiršanās bērns nedzīvo, bet ar kuru viņš uztur personīgas attiecības, nolēm likumīgi aizvest bērnu uz citu valsti, šis vecāks to var darīt ar nosacījumu, ka došanās uz citu valsti ir īslaicīga (piemēram, vienas dienas ceļojumā) un notiek laikā, kad šis vecāks īsteno savas tiesības uz saskarsmi ar bērnu (Ģimenes tiesību likuma 121. pants), un ar nosacījumu, ka šādas tiesības nav aizliegtas vai ierobežotas ar tiesas rīkojumu (Ģimenes tiesību likuma 123.-126. pants). Neatkarīgi no tā, vai vecāki aizgādību īsteno kopīgi, vai to īsteno tikai viens no vecākiem, katram no viņiem ir tiesības neatkarīgi pieņemt ar bērnu saistītus ikdienas lēmumus, kad bērns dzīvo pie viņiem (Ģimenes tiesību likuma 110. pants). Ja pēc šķiršanās vecāki aizgādību īsteno kopīgi (Ģimenes tiesību likuma 104. pants), bērnam svarīgi lēmumi ir jāpieņem pēc abpusējas vienošanās (Ģimenes tiesību likuma 108. pants). Ņemot vērā to, ka īslaicīga došanās uz citu valsti (piemēram, vienas dienas ceļojumā) laikā, kad vecāks īsteno savas tiesības uz saskarsmi ar bērnu, nemainīs bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu, tā nav iekļauta bērna būtisko individuālo tiesību izsmeļošā uzskaitījumā, kas minēts Ģimenes tiesību likuma 100. pantā, tāpēc attiecīgi jāpiemēro Ģimenes tiesību likuma 99. panta 2. punkts. Tas pats attiecas uz

gadījumā, kad vecāks, ar kuru kopā pēc šķiršanās bērns dzīvo, aizgādību daļēji īsteno viens (Ģimenes tiesību likuma 105. pants), jo vecākam, kurš uztur tiešas personīgas attiecības ar bērnu, ir brīvība un tiesības pārstāvēt bērnu ikdienas lietās laikā, kamēr bērns dzīvo pie viņa (saskaņā ar Ģimenes tiesību likuma 110. un 112. pantu saistībā ar 105. panta 1. punktu).

Attiecībā uz šīm situācijām jāuzsver Ģimenes tiesību likuma 111. panta noteikumu nozīmīgums, jo neatkarīgi no tā, vai vecāki aizgādību īsteno kopīgi vai to īsteno tikai viens no vecākiem, viņiem ir pienākums apmainīties ar informāciju par bērnu, kas ietver arī informāciju par došanos ar bērnu uz ārzemēm. Tas ir vecāku juridisks pienākums, turklāt, lai šķērsotu valsts robežu, bērnam vai viņi pavadošajam vecākam ir jābūt līdzī personāla dokumentam un citiem dokumentiem.

Ja viens no vecākiem uzskata, ka otrs vecāks šādu īslaicīgu došanos ar bērnu uz ārzemēm varētu izmantot savā labā, šim vecākam ir atļauts pieprasīt, lai tiesa bezstrīdus tiesvedībā piemērotu kādu no Ģimenes tiesību likuma 418. pantā noteiktajiem pasākumiem, kas nodrošinātu, ka tiek izpildīts rīkojums par personīgu attiecību uzturēšanu vecāka un bērna starpā, vai kādu no Ģimenes tiesību likuma 419. pantā noteiktajiem pasākumiem, kas nodrošinātu bērna drošu atgriešanos.

Visvēlamākais risinājums ir vecākiem panākt vienošanos par šiem un līdzīgiem jautājumiem, ko viņi var atrunāt vecāku kopīgās aizgādības plānā (Ģimenes tiesību likuma 106. panta 3. punkts).

2 Kādos apstākļos bērna aizvešanai uz citu valsti ir nepieciešama otra vecāka piekrišana?

Jebkādai bērna (pastāvīgai) aizvešanai uz citu valsti nolūkā mainīt bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu ir vajadzīga abu vecāku piekrišana. Neatkarīgi no tā, vai vecāki aizgādību īsteno kopīgi, vai to īsteno tikai viens no vecākiem, vecākam, kurš vēlas mainīt bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu, aizvedot viņu uz citu valsti, ir jāsaņem otra vecāka rakstiska piekrišana (Ģimenes tiesību likuma 100. un 108. pants). Tomēr, ja viens no vecākiem aizgādību pilnībā īsteno viens, pastāv iespēja, ka šim vecākam nebūs vajadzīga otra vecāka piekrišana bērna aizvešanai uz citu valsti nolūkā mainīt bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu (Ģimenes tiesību likuma 105. panta 5. punkts).

3 Kā bērnu var likumīgi aizvest uz citu valsti, ja otrs vecāks nepiekrīt bērna aizvešanai uz citu valsti gadījumos, kad šāda piekrišana ir nepieciešama?

Ja vecāks, kurš vēlas mainīt bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu, aizvedot viņu uz citu valsti, nevar saņemt otra vecāka rakstisku piekrišanu, tad tiesa bezstrīdus tiesvedībā noteiks, kurš no vecākiem pārstāvēs bērnu šajā jautājumā, lai nodrošinātu bērna interešu ievērošanu (Ģimenes tiesību likuma 100. panta 5. punkts un 478. panta 1. punkts). Pirms minētās bezstrīdus tiesvedības uzsākšanas jānotiek obligātajai ārpusstiesas konsultāciju procedūrai, kurā sociālās labklājības centra ekspertu darba grupa mēģina palīdzēt vecākiem panākt vienošanos attiecīgajā jautājumā (Ģimenes tiesību likuma 481. pants — obligātā ārpusstiesas konsultāciju procedūra kā procesuāla prasība Ģimenes tiesību likuma 100. panta 5. punktā noteiktās tiesvedības uzsākšanai). Ja obligātajā konsultāciju procedūrā vecāki nespēj vienoties, lietu izlems tiesa bezstrīdus tiesvedībā, īpaši ņemot vērā bērna vecumu un viedokli, bērna tiesības uzturēt personīgas attiecības ar otru vecāku, vecāku vēlmi un gatavību sadarboties aizgādības tiesību īstenošanā, vecāku personīgos apstākļus, attālumu starp vecāku pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu un vietu, uz kuru paredzēts pārvest bērnu, kā arī satiksmi starp minētajām vietām un vecāku tiesības brīvi pārvietoties (Ģimenes tiesību likuma 484. pants).

Tomēr jāuzsver, ka gadījumā, kad viens no vecākiem aizgādību pilnībā īsteno viens, šim vecākam nebūs vajadzīga otra vecāka piekrišana, lai aizvestu bērnu uz citu valsti nolūkā mainīt viņa pagaidu vai pastāvīgo dzīvesvietu, proti, tādā gadījumā otra vecāka iebildumiem nav juridisku seku (Ģimenes tiesību likuma 105. panta 5. punkts).

4 Vai tos pašus noteikumus piemēro gan pagaidu aizvešanai (piemēram, atvaļinājuma, veselības aprūpes u.c. gadījumos), gan pastāvīgai

aizvešanai? Attiecīgā gadījumā, lūdzu, norādiet, kādā formā ir jāsniedz attiecīgās piekrišanas

Kā minēts atbildēs uz 1.-3. jautājumu, Ģimenes tiesību likums reglamentē vecāku tiesības un pienākumus dažādi atkarībā no tā, vai bērns tiek aizvests uz citu valsti īslaicīgi (piemēram, vienas dienas ceļojumā, kas neapdraud otra vecāka tiesības), vai bērns tiek aizvests uz citu valsti pastāvīgi nolūkā mainīt bērna pastāvīgo vai pagaidu dzīvesvietu.

■ Lapa atjaunināta: 30/10/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetētās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.